

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Dopady demografického vývoje do veřejné správy

Ing. Mgr. David Sláma

Ředitel odboru

Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy

Ministerstvo vnitra

Demografie jako jedna z největších hrozeb pro veřejnou správu

Zdravotní péče

Městské plánování

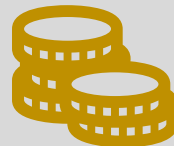
Sociální služby

Vylidňování venkovského prostoru – údržba krajiny

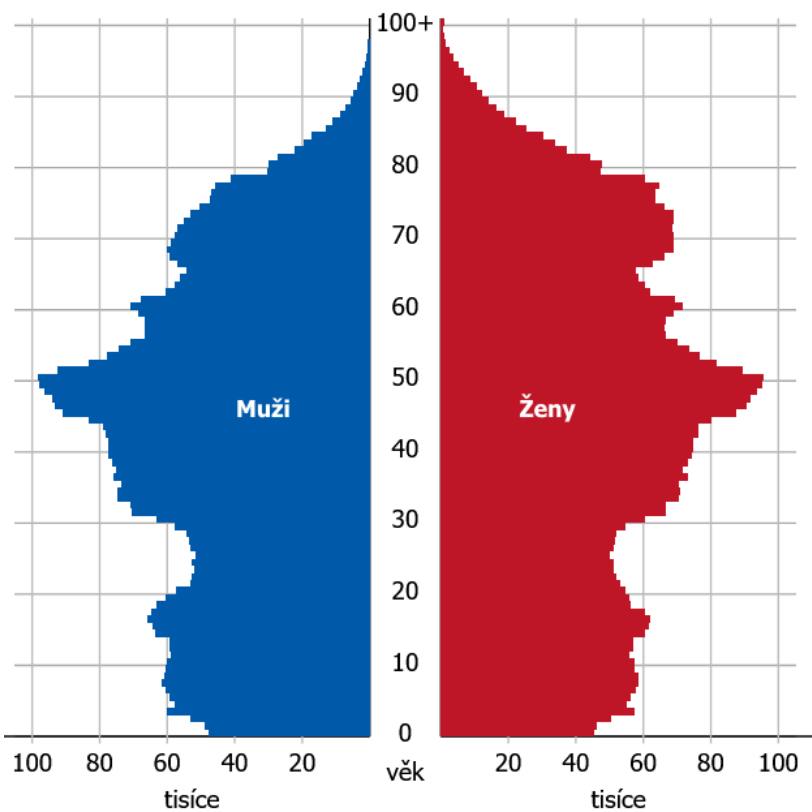

Struktura zaměstnanců

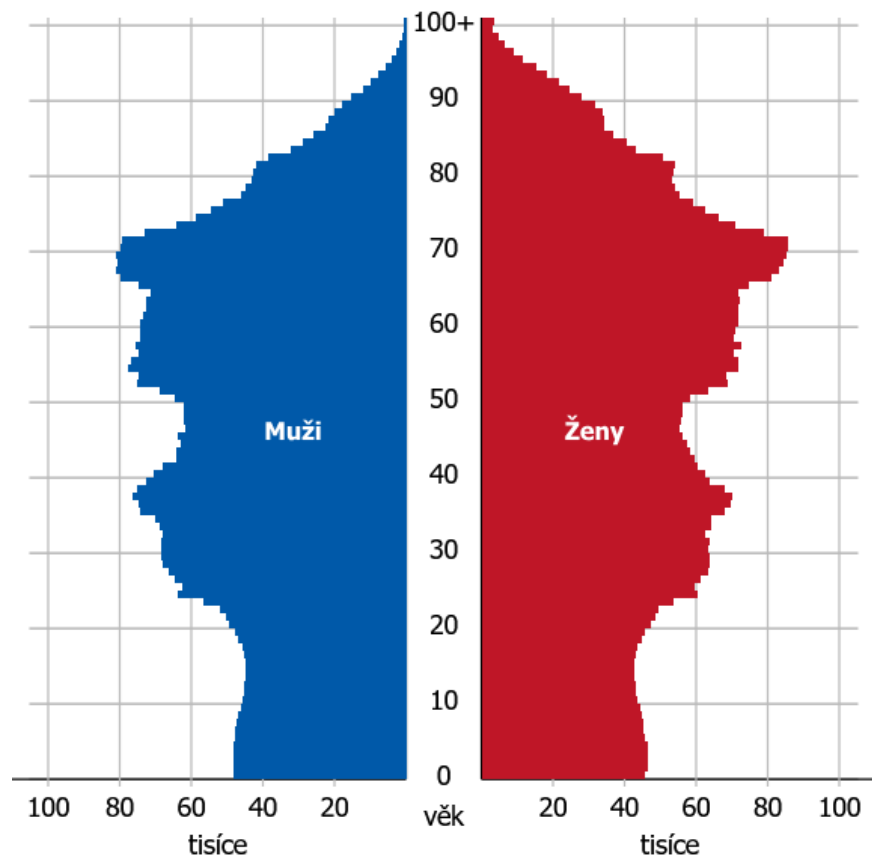

Finanční dopady

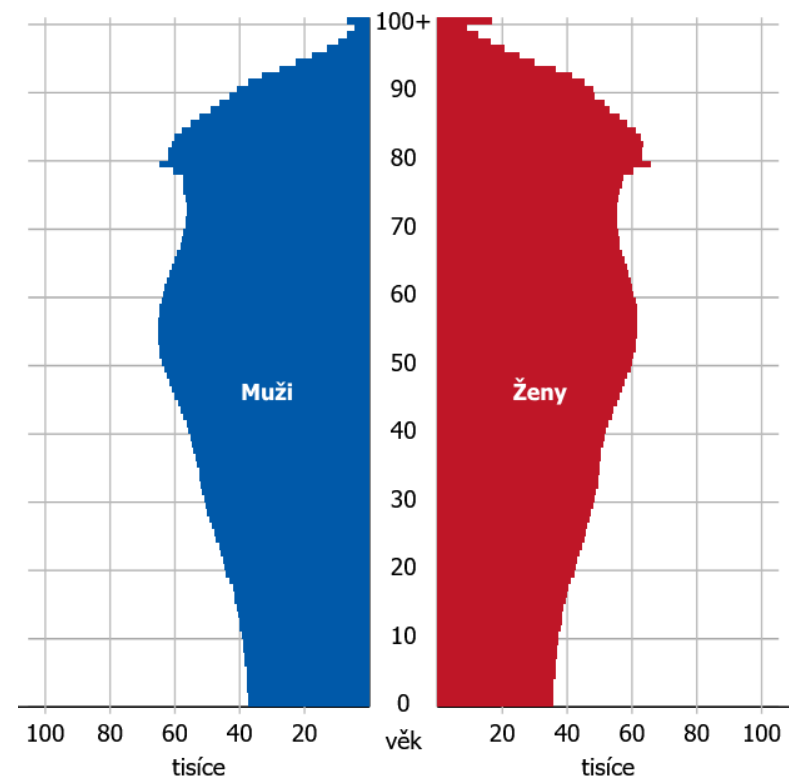
Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2025
Česká republika

Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2046
Česká republika

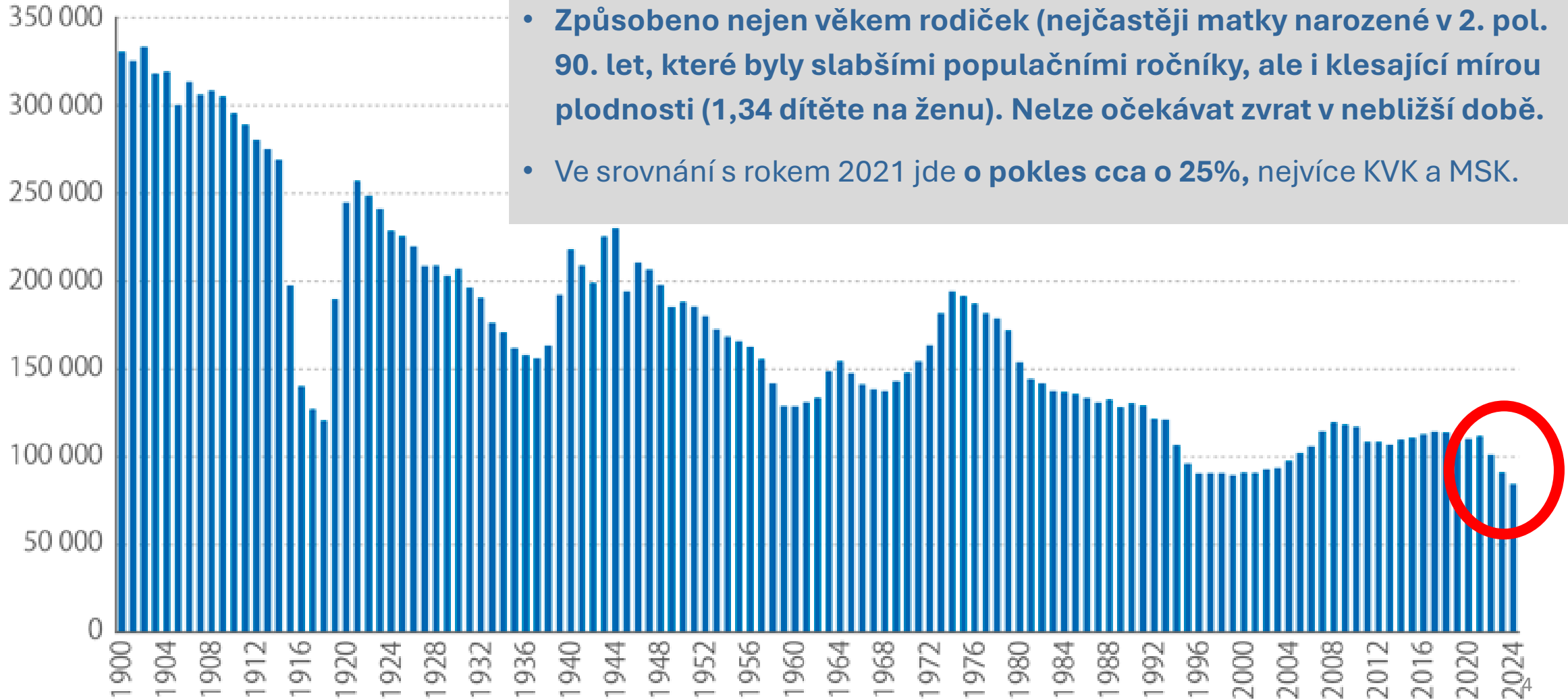
Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2101
Česká republika

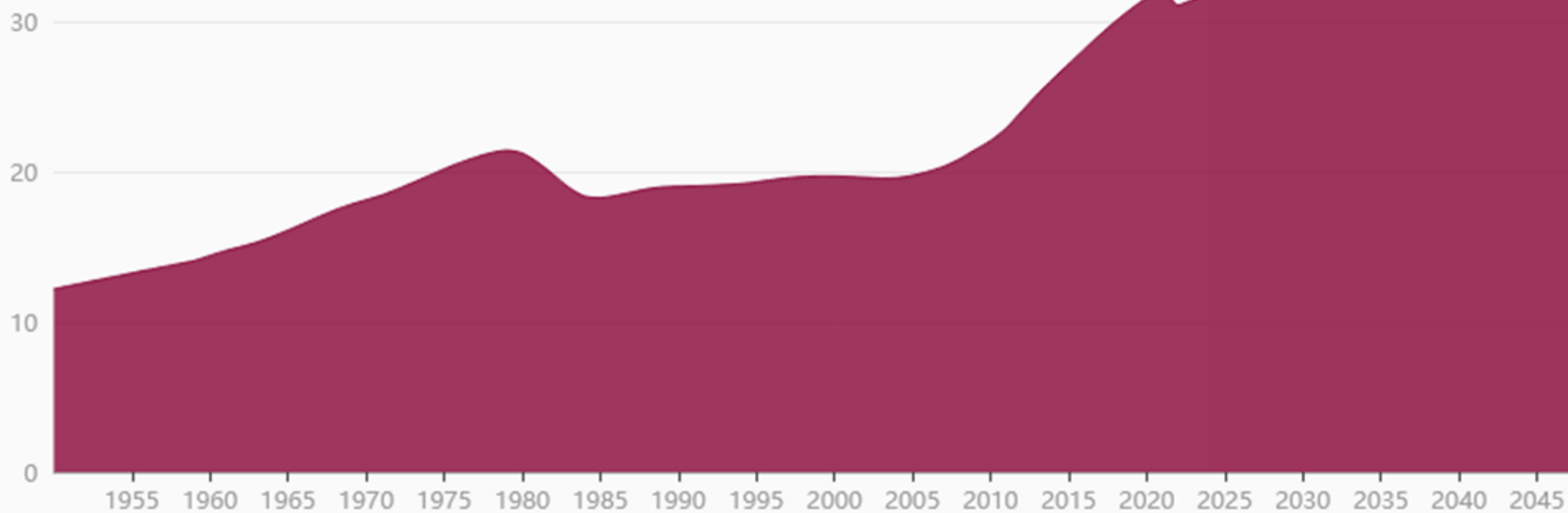
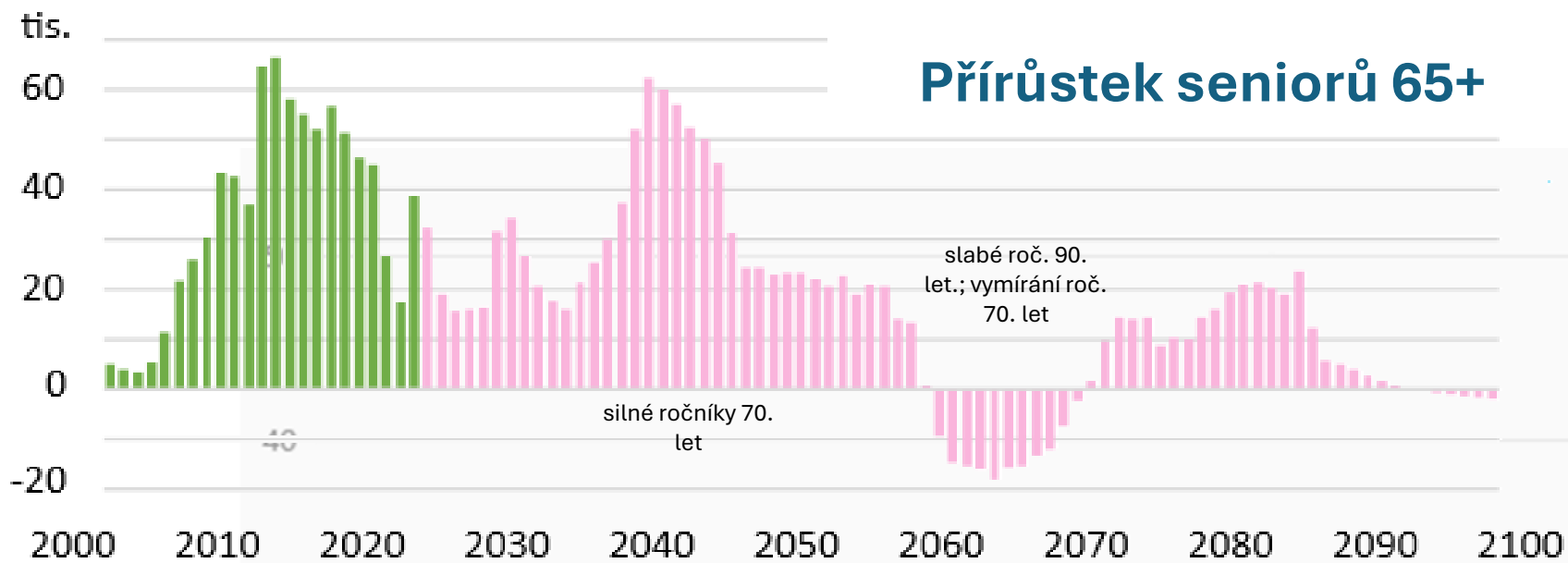

Zdroj: ČSÚ

Problematický vývoj porodnosti

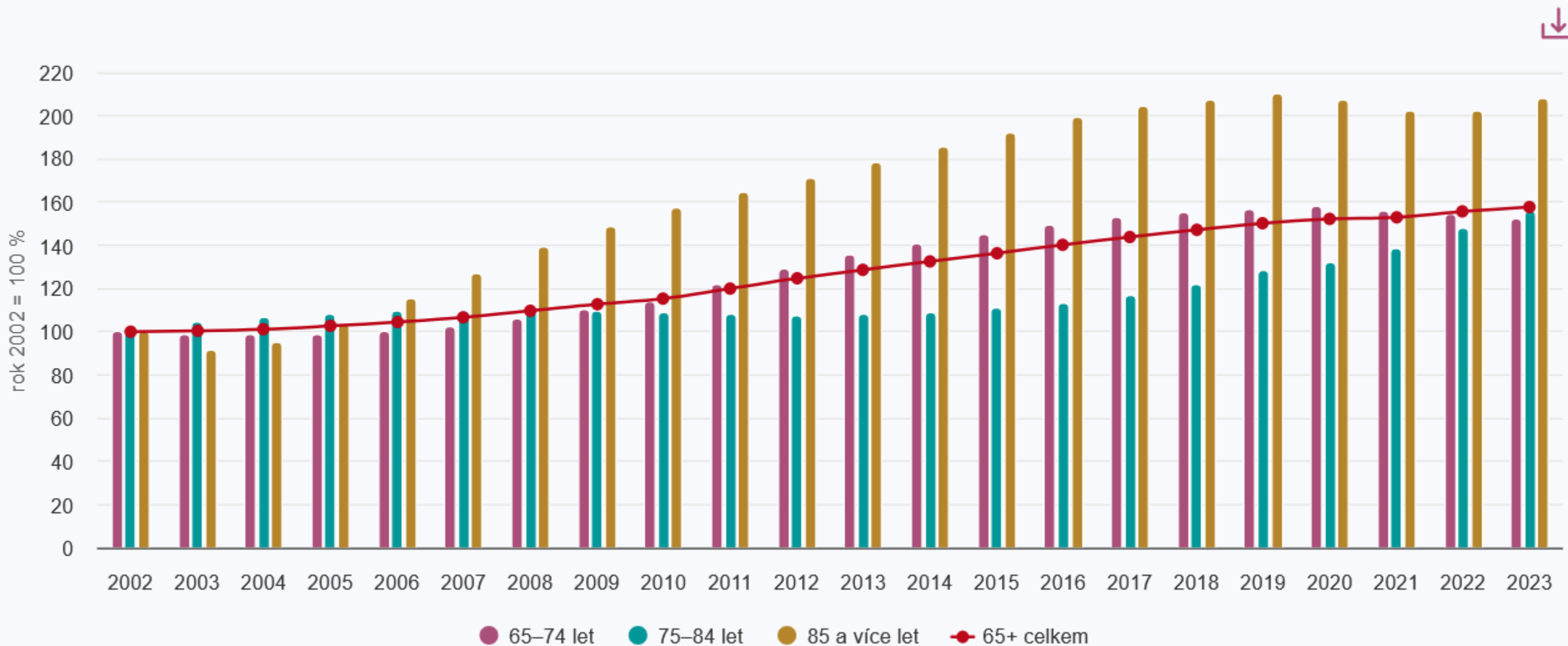
- V roce 2024 historicky nejnižší porodnost od doby sledování (r. 1785).
- Způsobeno nejen věkem rodiček (nejčastěji matky narozené v 2. pol. 90. let, které byly slabšími populačními ročníky, ale i klesající mírou plodnosti (1,34 dítěte na ženu). Nelze očekávat zvrat v nejbližší době.
- Ve srovnání s rokem 2021 jde o pokles cca o 25%, nejvíce KVK a MSK.

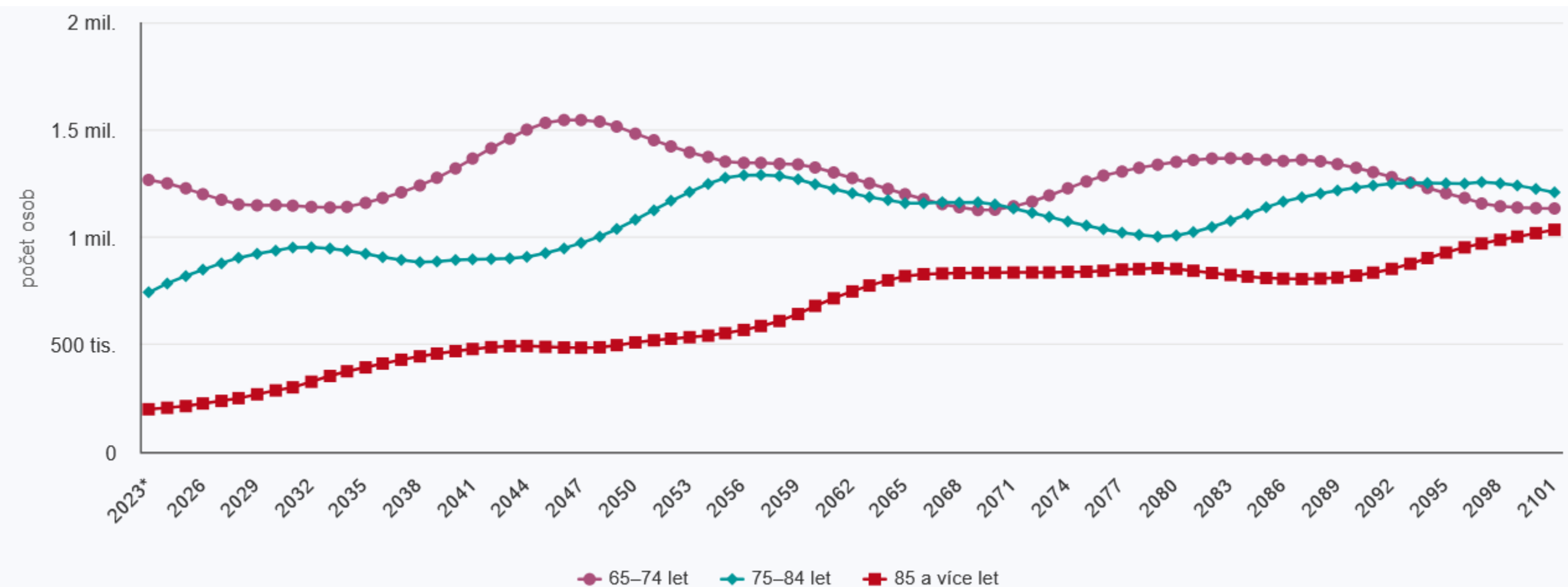
Věková struktura seniorů v ČR

(rok 2002 = 100 %; k 31. 12.)

Zdroj: Český statistický úřad

Projekce věkové struktury seniorů v ČR

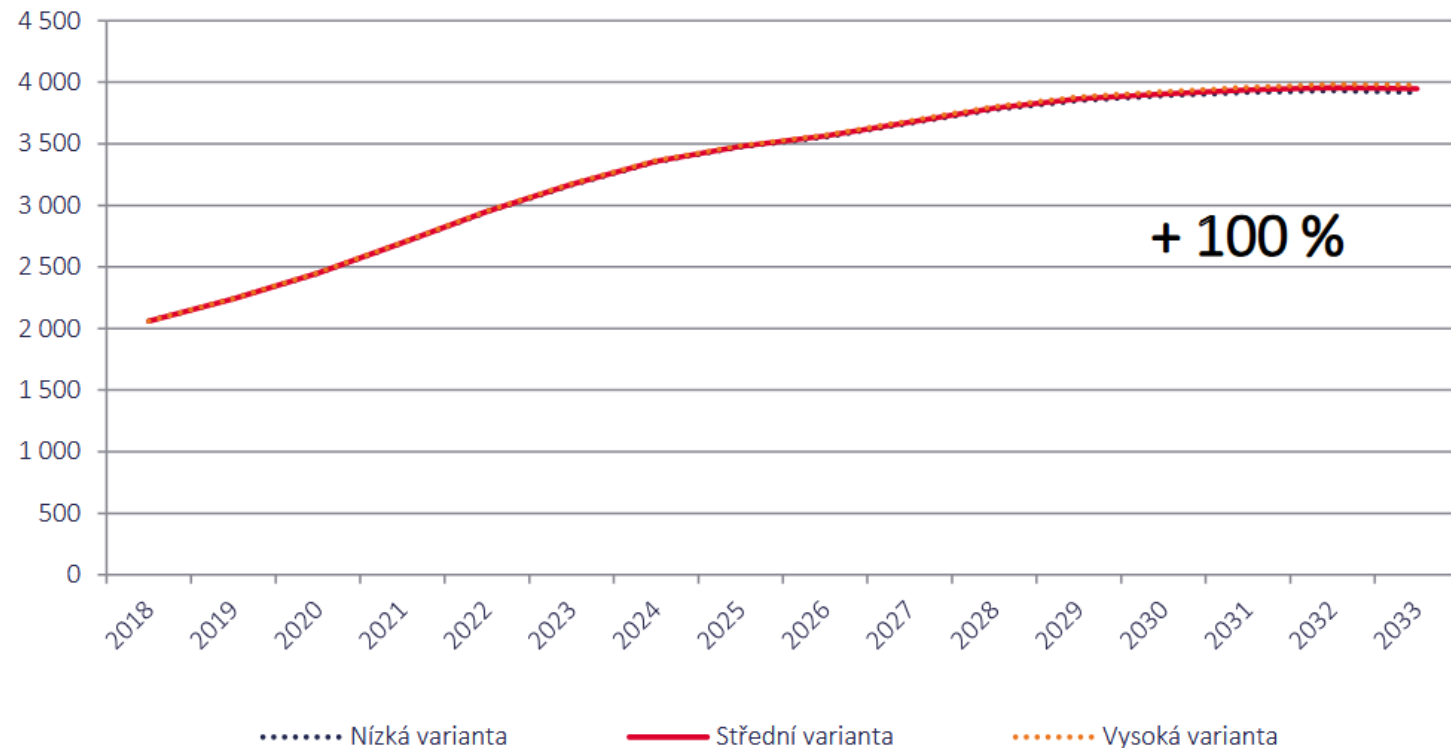

Zdroj: ČSÚ

Růst počtu seniorů 80+ v Benešově a Karviné

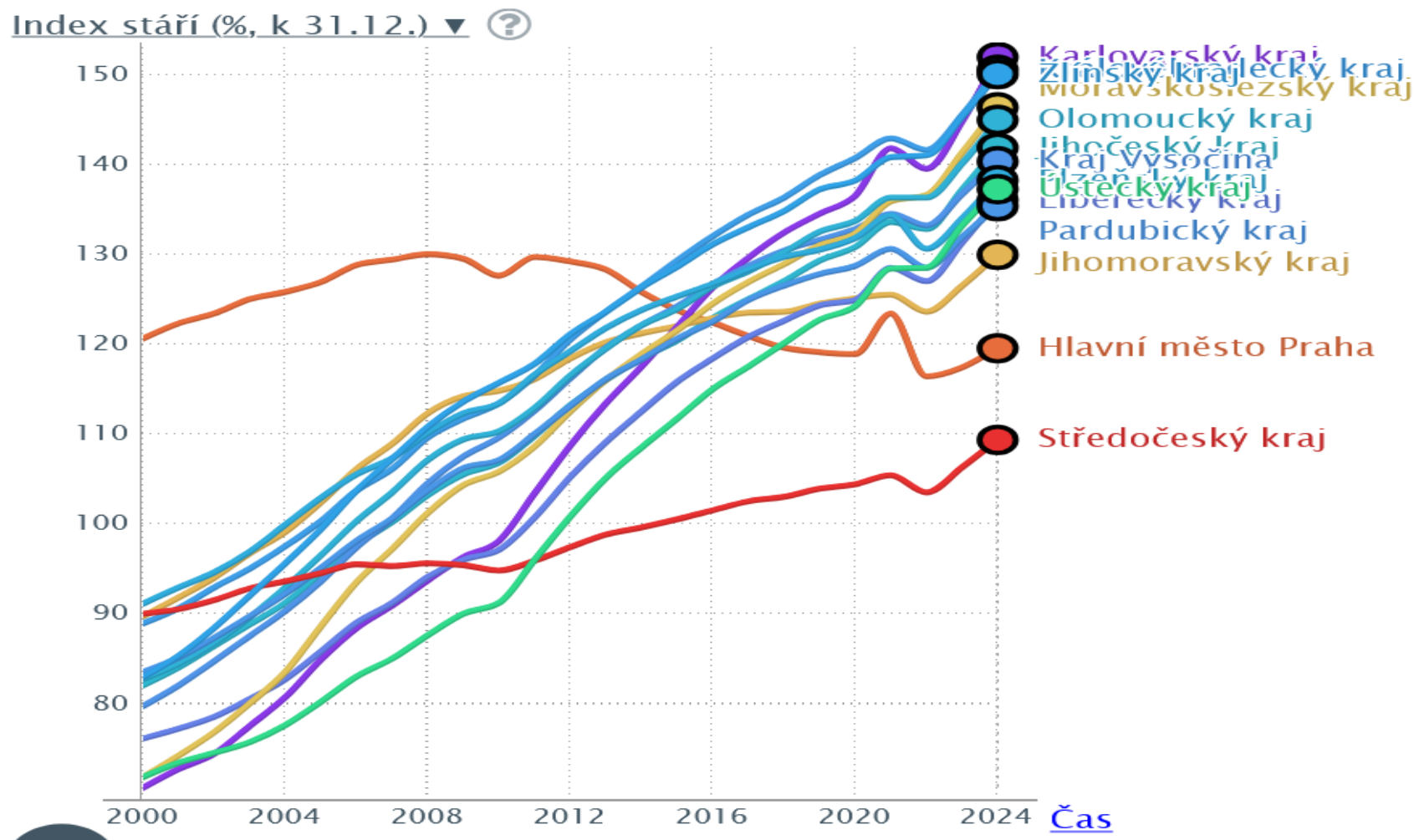

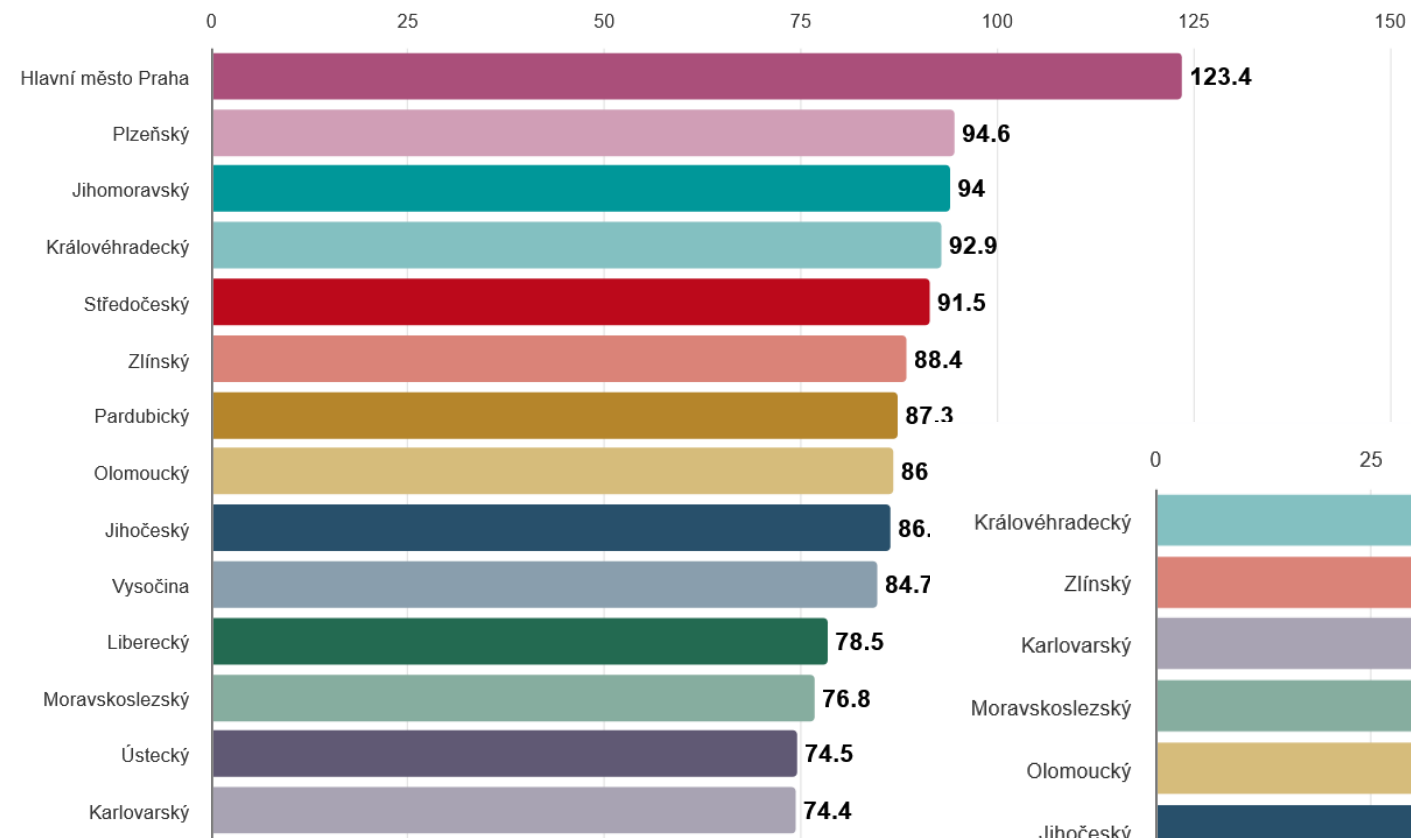
Aktuálně je v Benešově jeden domov seniorů s kapacitou 103 lůžek.

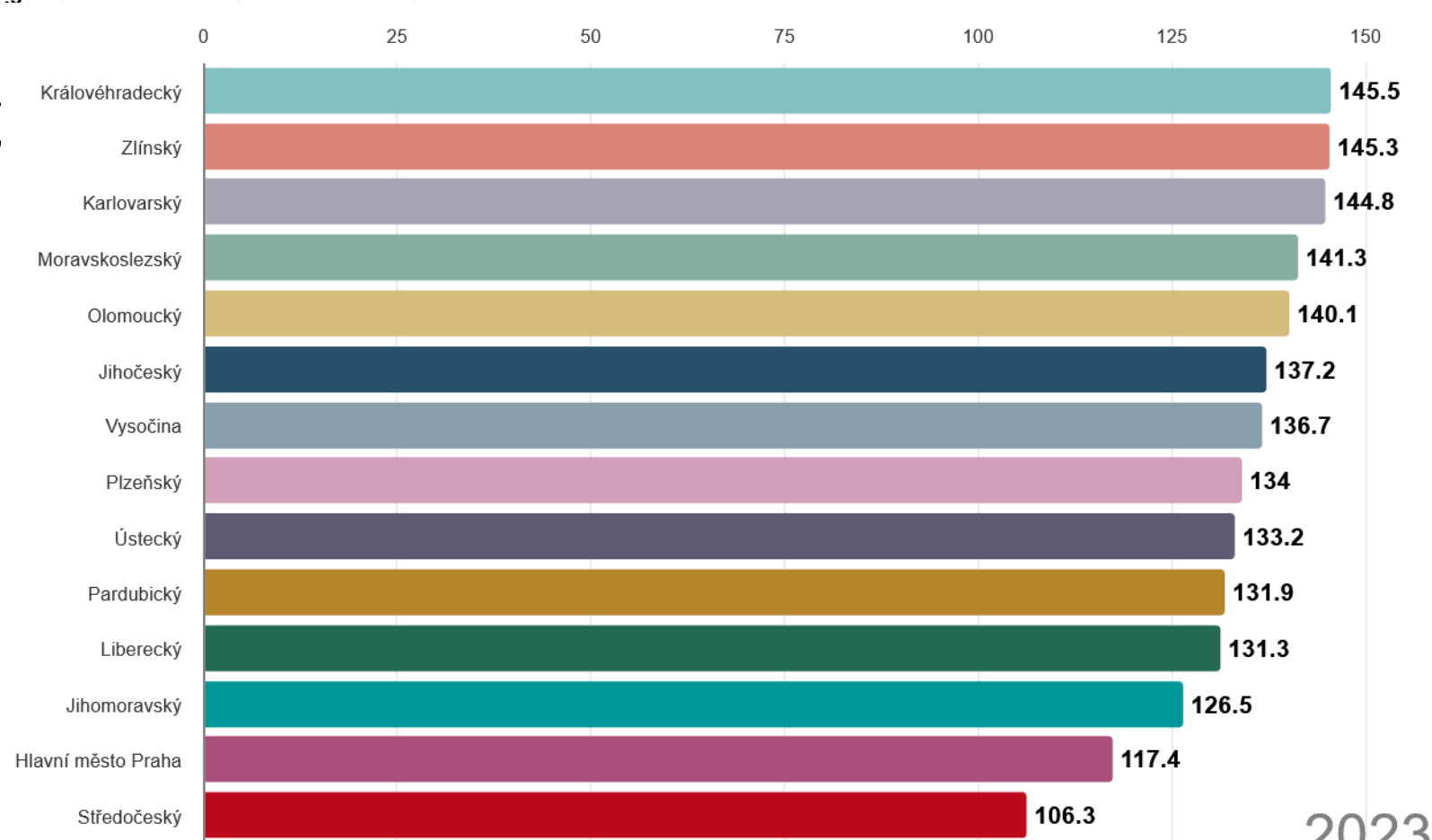
Zdroj: Demografie Morava pro města Benešov a Karviná: Demografická studie Benešov a okolí, 2025; Demografická studie Karviná 2019

Index stáří v krajích (podíl 65+/0-14)

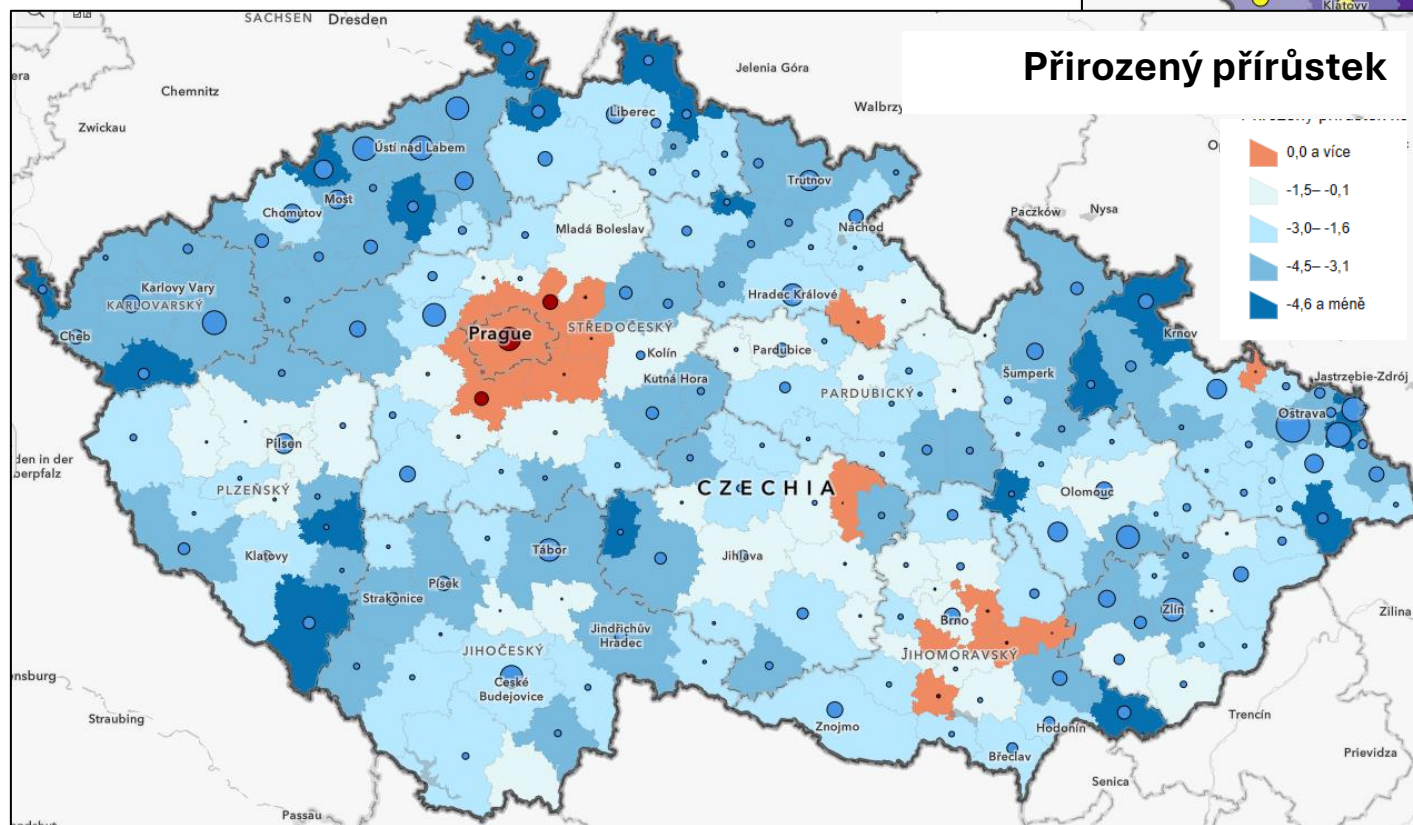
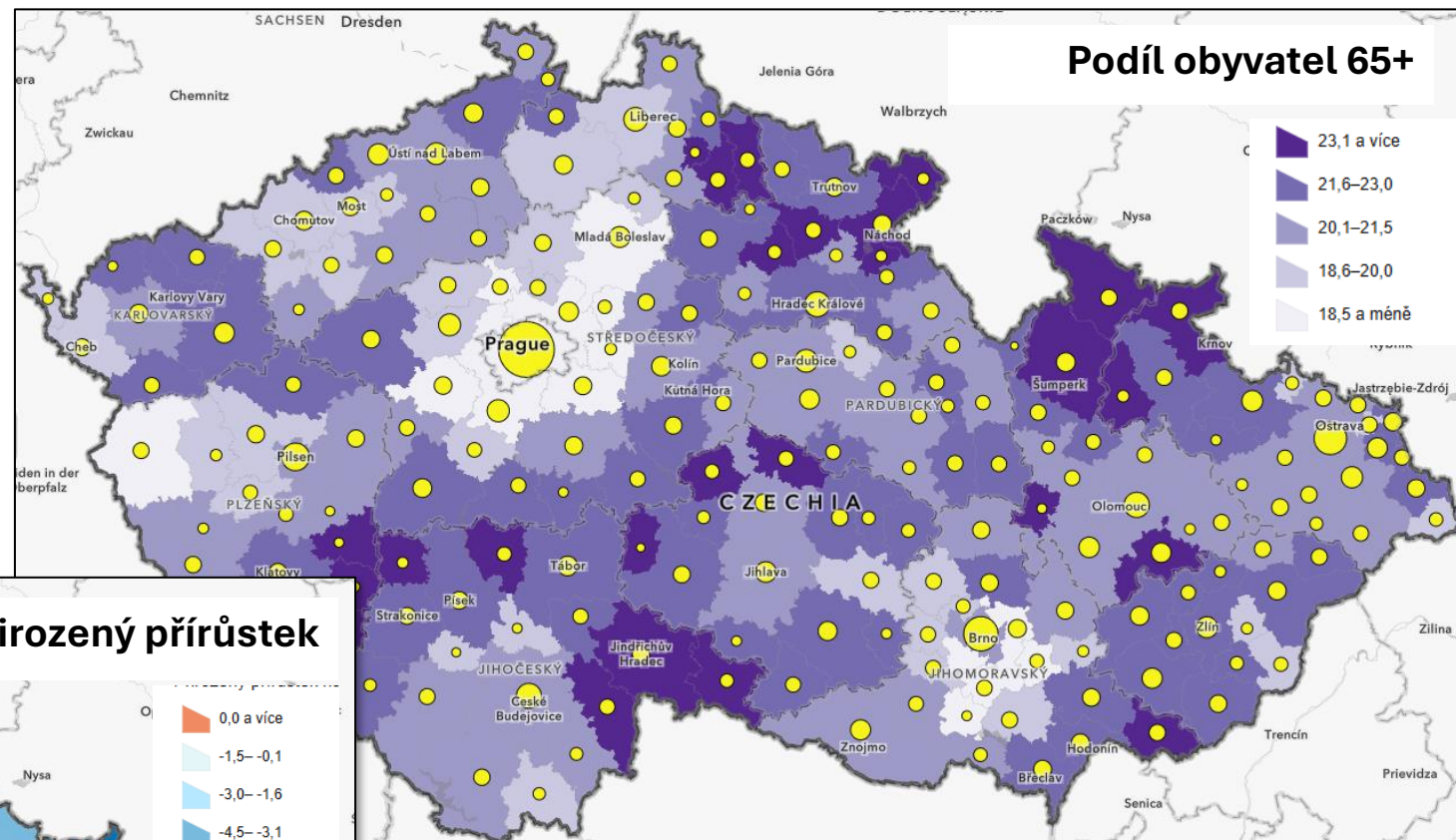

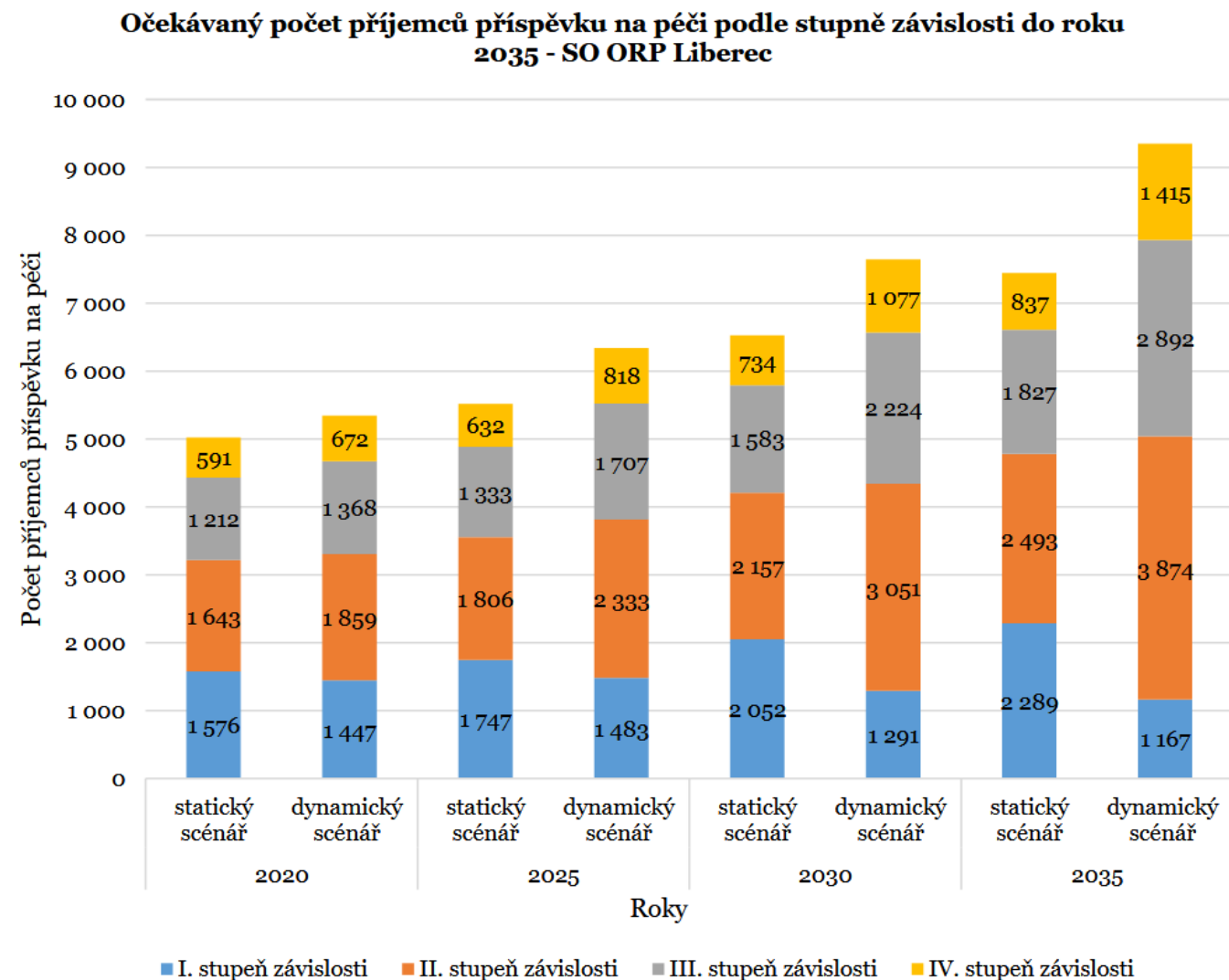
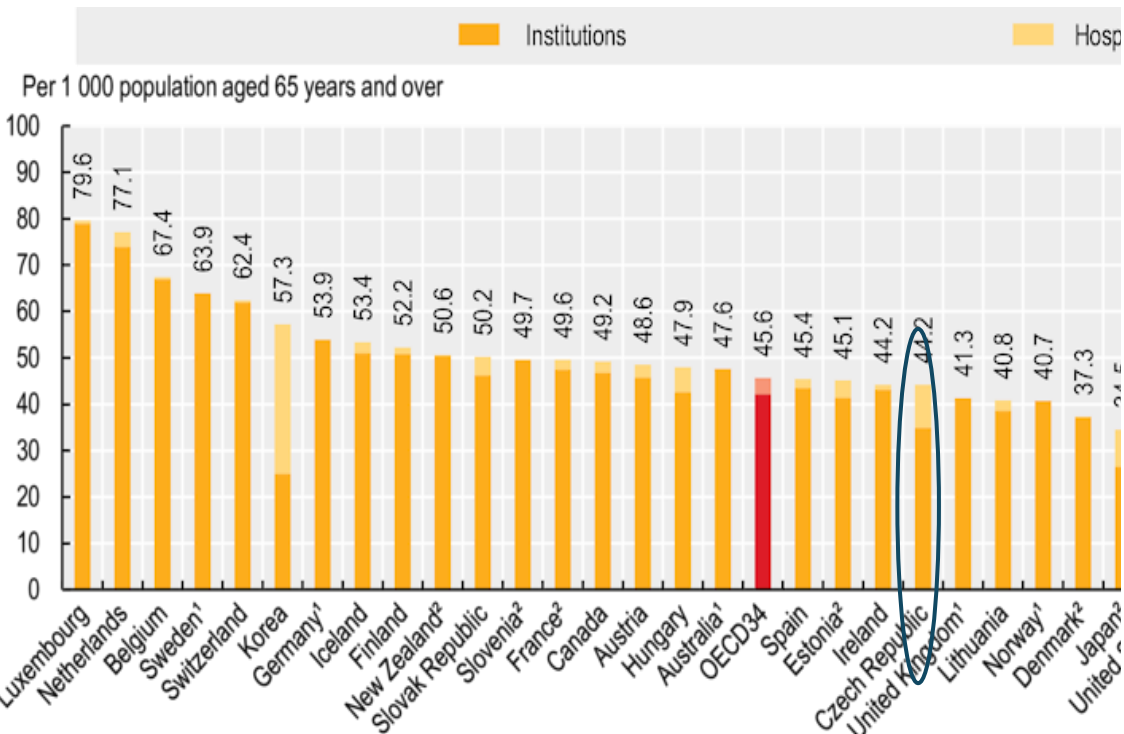
2002 vs. 2023

2023

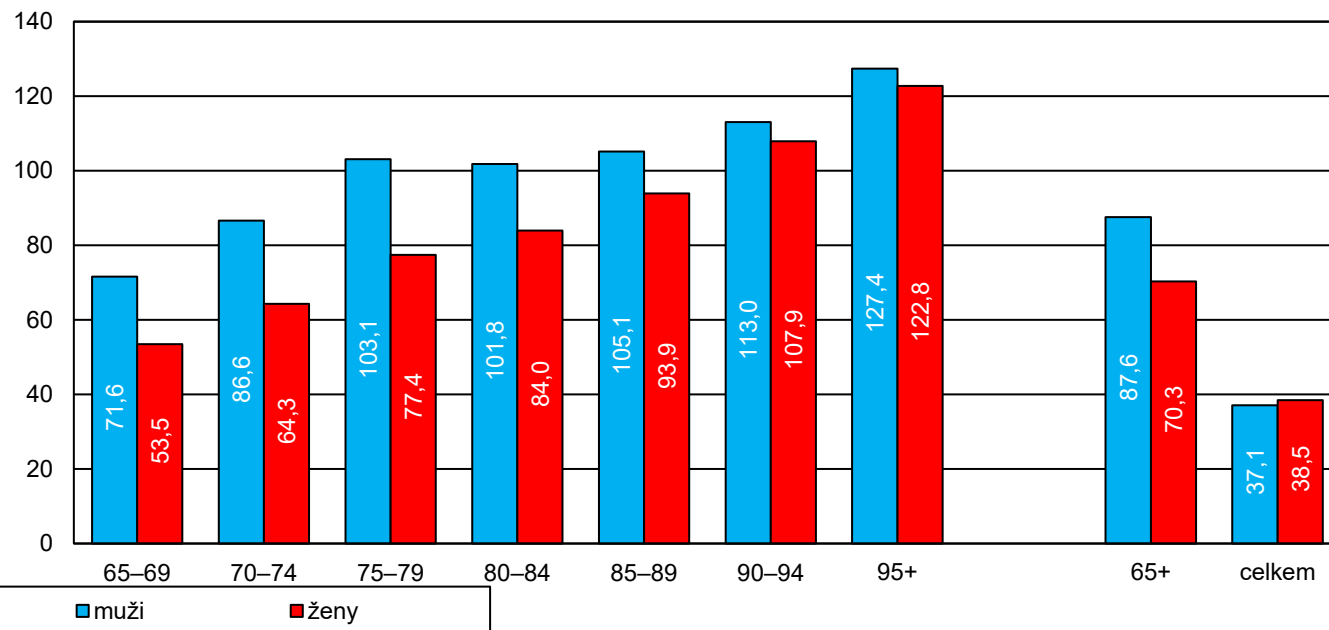
Dopad na sociální služby

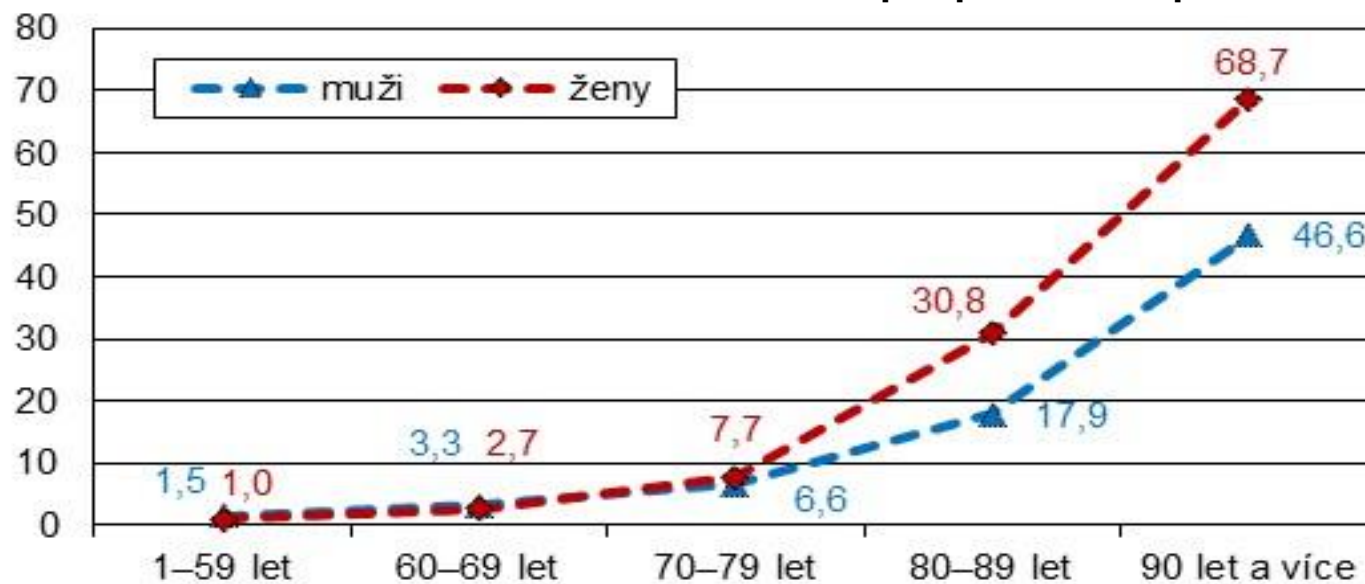
Zdroj: OECD, Health at a Glance 2023

Vopavová, K.: Důsledky stárnutí populace pro potřeby dlouhodobé péče ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Liberec, VŠE

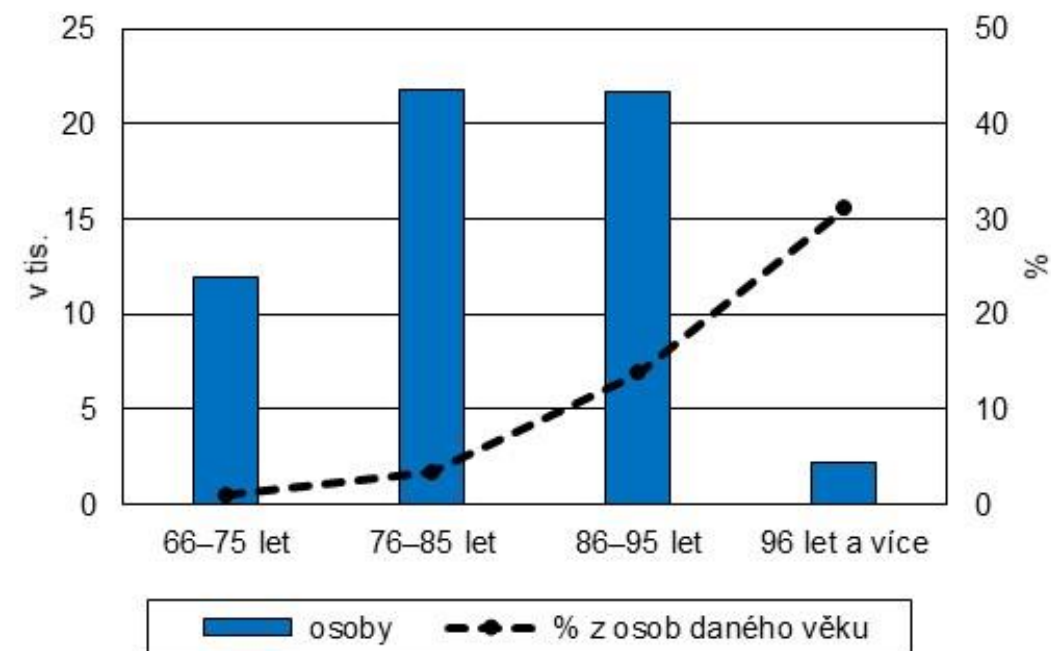
Průměrné výdaje zdravotních pojišťoven na jednoho obyvatele dané věkové kategorie

Podíl osob s příspěvkem na péči

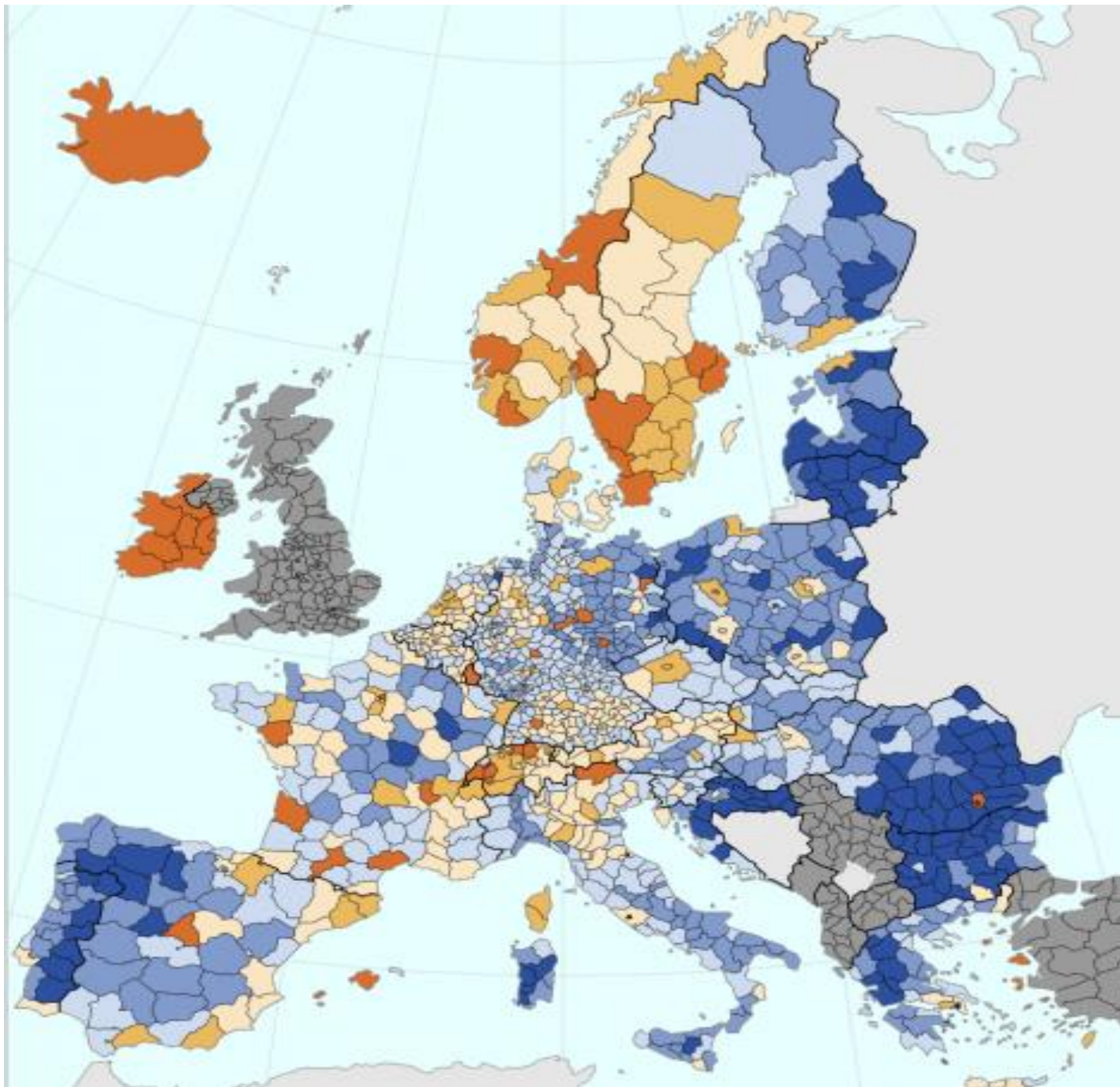
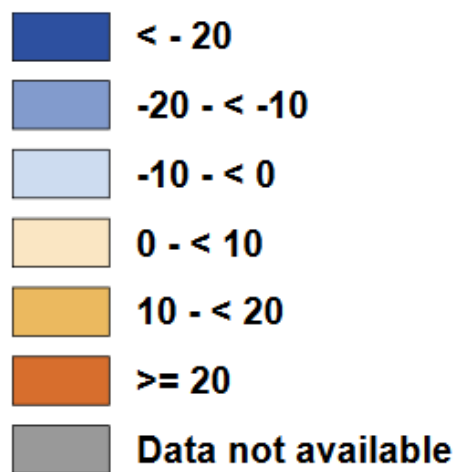
Klienti pobytových zařízení sociálních služeb podle věku k 31. 12. 2022

Zdroj: ČSÚ – Publikace senioři

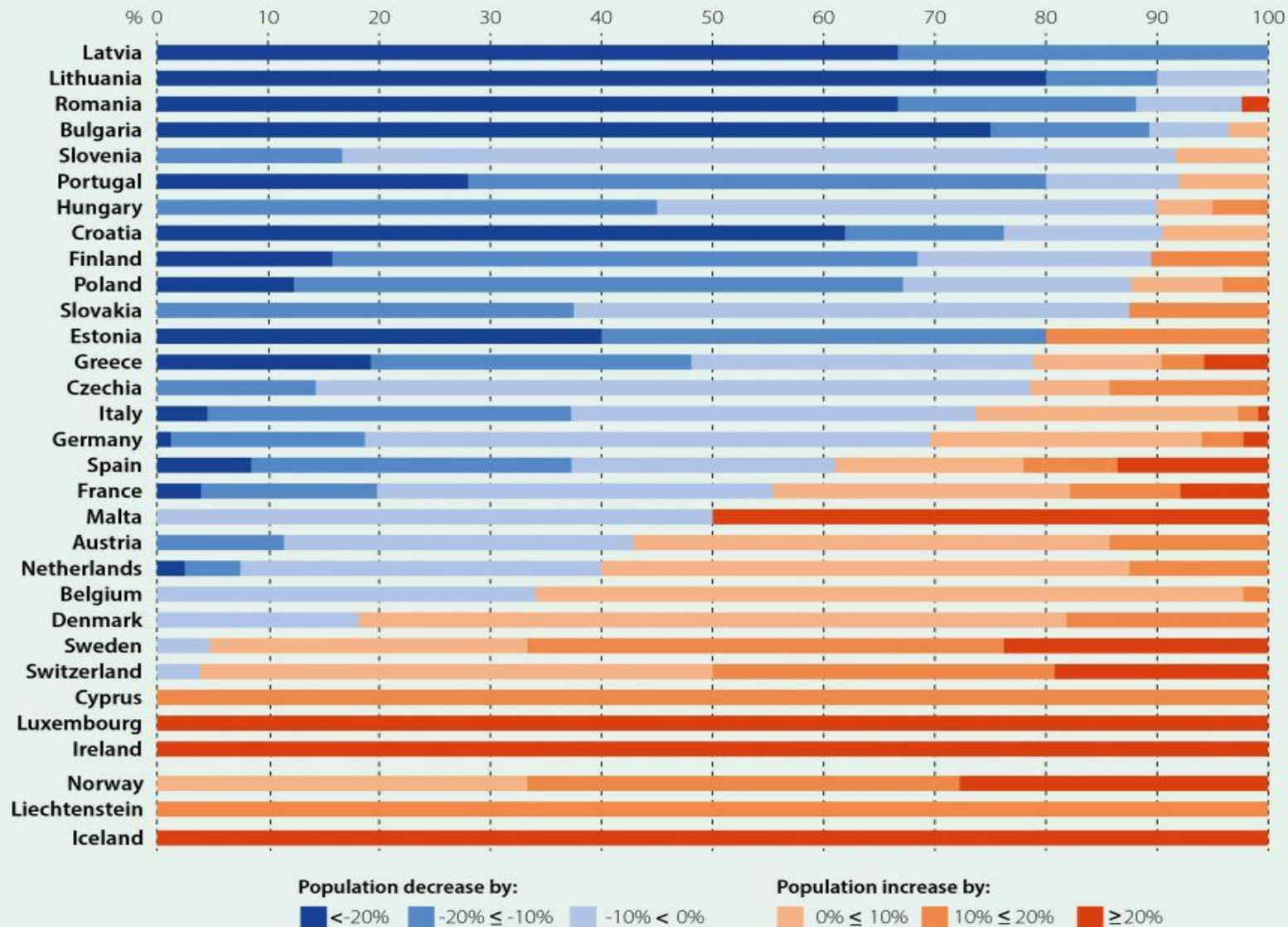
Očekávané změny počtu obyvatel na úrovni EU-NUTS2 mezi roky 2019 a 2050

EU = -1.3

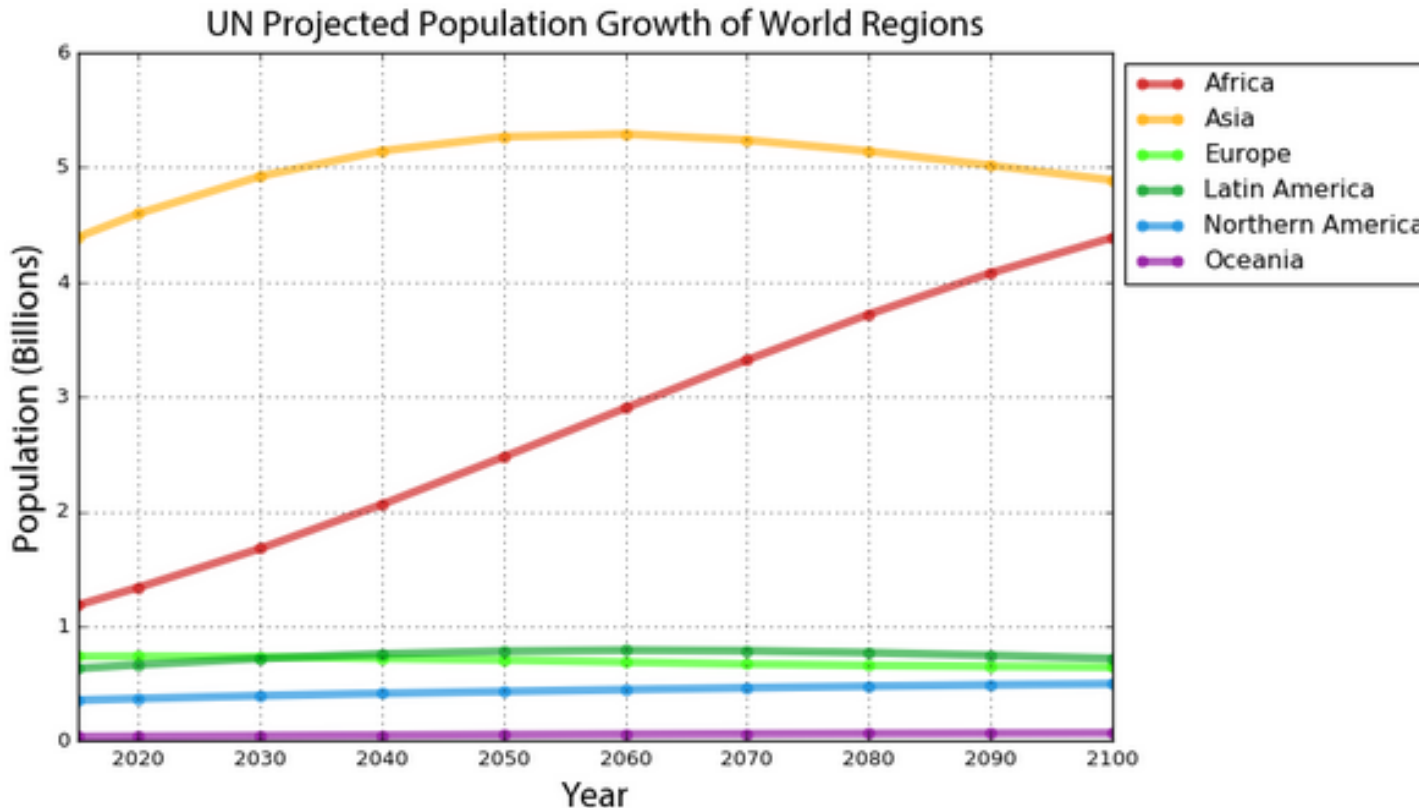

NUTS 3 regions with decreased/increased population

(% of regions, 2019 - 2050)

Kde naopak obyvatelstvo přibude

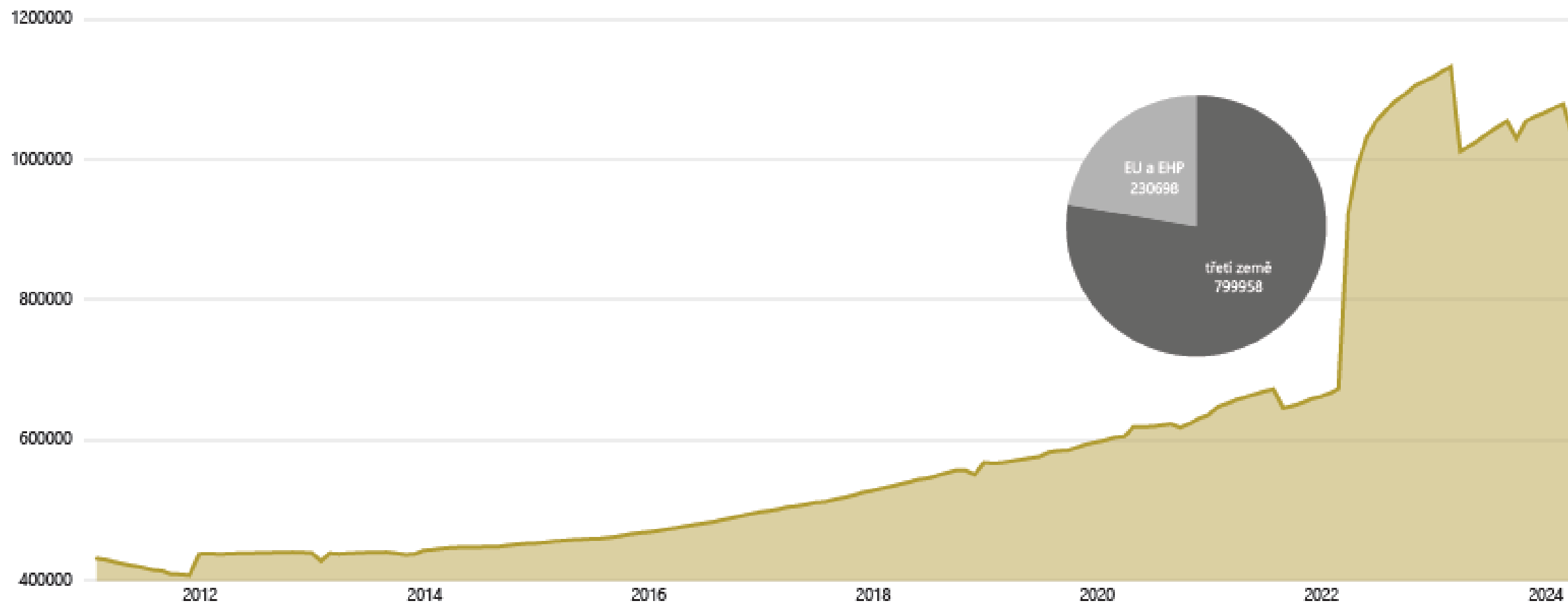
Greatest population pct declines (projected), 2015-2100

	Country	2015 Pop	2100 Pop	Pop Change	% Change
1	Republic of Moldova	4,068,897	1,855,779	-2,213,118	-54%
2	Bulgaria	7,149,787	3,406,196	-3,743,591	-52%
3	Bosnia and Herzegovina	3,810,416	1,919,196	-1,891,220	-50%
4	Northern Mariana Islands	55,070	28,889	-26,181	-48%
5	Taiwan	23,381,038	12,518,164	-10,862,874	-46%
6	Romania	19,511,324	10,700,428	-8,810,896	-45%
7	Poland	38,611,794	22,288,717	-16,323,077	-42%
8	Ukraine	44,823,765	26,400,264	-18,423,501	-41%
9	Armenia	3,017,712	1,793,392	-1,224,320	-41%
10	Puerto Rico	3,683,238	2,212,136	-1,471,102	-40%

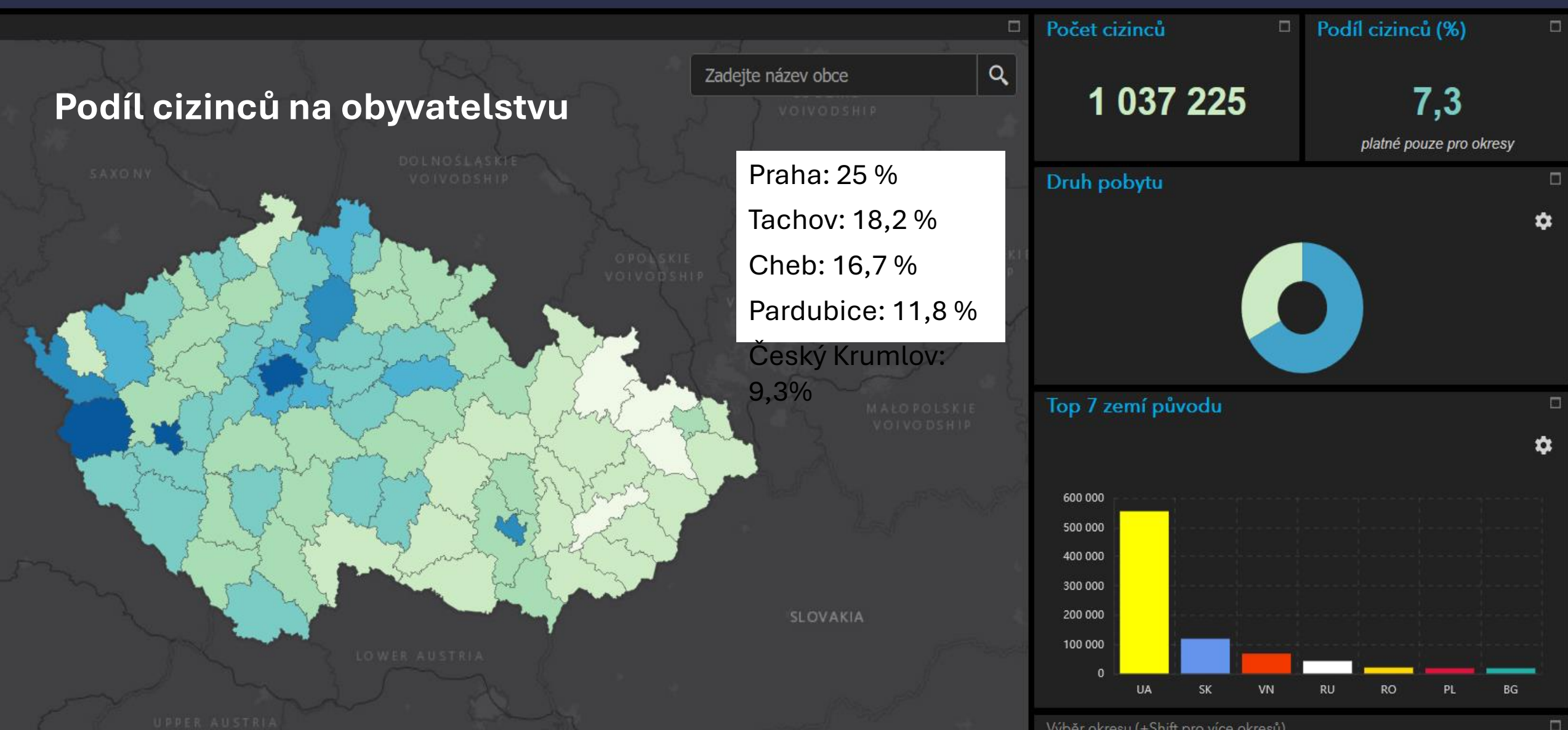
Greatest population pct increases (projected), 2015-2100

	Country	2015 Pop	2100 Pop	Pop Change	% Change
1	Niger	19,899,120	209,334,454	+189,435,334	+952%
2	Zambia	16,211,767	104,868,893	+88,657,126	+547%
3	Burundi	11,178,921	62,661,944	+51,483,023	+461%
4	Tanzania	53,470,420	299,132,889	+245,662,469	+459%
5	Angola	25,021,974	138,737,554	+113,715,580	+454%
6	Somalia	10,787,104	58,310,946	+47,523,842	+441%
7	Mali	17,599,694	92,980,533	+75,380,839	+428%
8	Uganda	39,032,383	202,867,655	+163,835,272	+420%
9	Malawi	17,215,232	87,055,526	+69,840,294	+406%
10	Congo	77,266,814	388,732,857	+311,466,043	+403%

Vývoj počtu cizinců v ČR

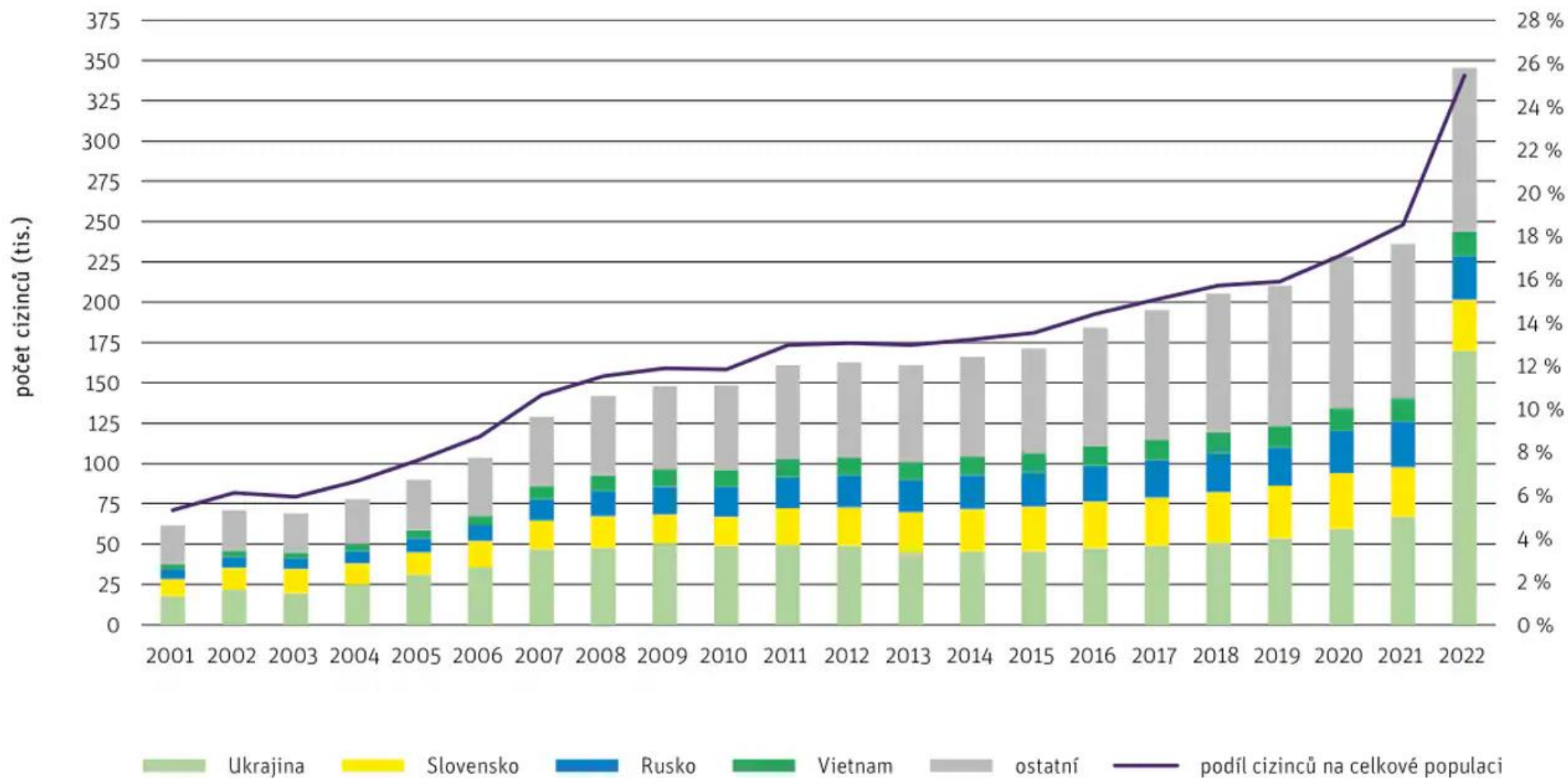
Podíl cizinců na obyvatelstvu

2.1.1 Vývoj počtu a podílu cizinců v Praze

IPR Praha 2023 / data: ČSÚ 2023

Čtvrtina obyvatel Prahy jsou cizinci

Stárnutí zaměstnanců ve veřejné správě

Stárnutí zaměstnanců veřejné správy 2019 - 2024

2019		
	podíl zaměstnanců do 30 let	podíl zaměstnanců 55+
obce III. typu	9 %	23 %
obce II. typu	7 %	29 %
obce I. typu	6 %	35 %
kraje	9 %	21 %
Hl. m. Praha	9 %	31 %
služební úřady	7 %	27 %

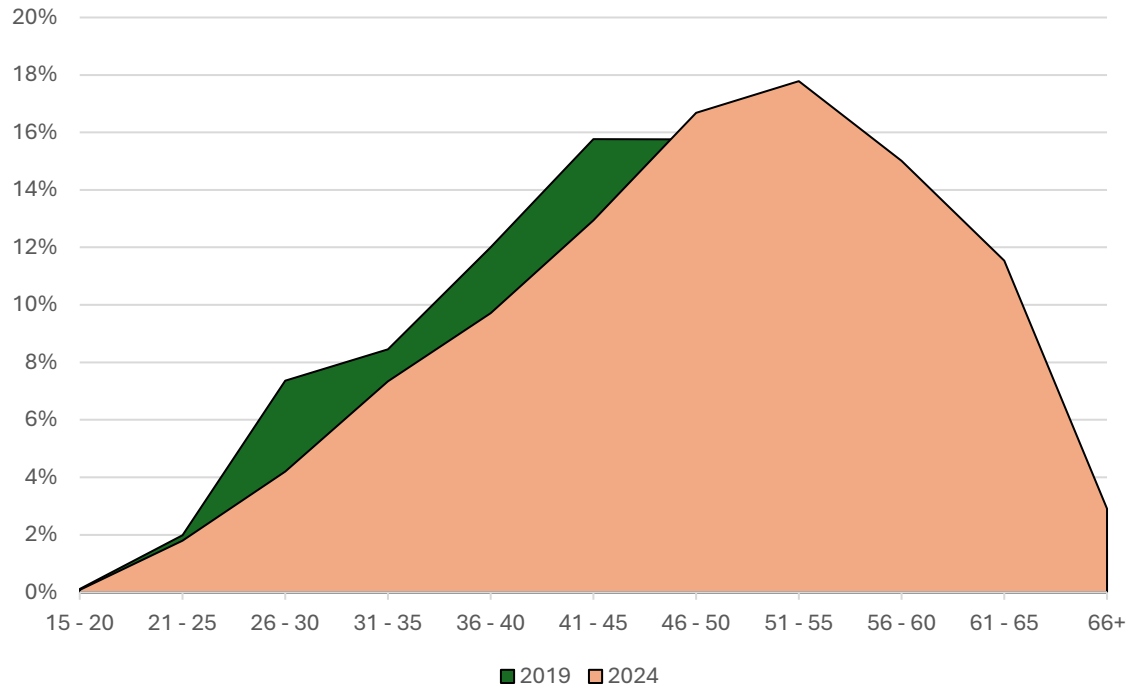
2024		
	podíl zaměstnanců do 30 let	podíl zaměstnanců 55+
obce III. typu	6 %	29 %
obce II. typu	5 %	33 %
obce I. typu	4 %	38 %
kraje	5 %	25 %
Hl. m. Praha	5 %	36 %
služební úřady	5 %	33 %

Při zhruba konstantním počtu zaměstnanců veřejné správy dochází k:

- Růstu počtu starších 55 let na všech stupních.
- **Poklesu zaměstnanců do 30 let.**
- Současný systém odměňování vyžaduje s ohledem na stárnutí zaměstnanecké struktury stále větší finanční nároky

Obce s rozšířenou působností

Proměna věkové struktury zaměstnanců ORP 2019 - 24

- V roce 2024 bylo 15 % zaměstnanců starších 61 let.
- **Při stávajících trendech bude do deseti let až třetina zaměstnanců ORP mít nárok na odchod do penze.**
- Podíl nejmladších zaměstnanců do třiceti let klesnul za uplynulých pět let z 9% na 6%.

2019

Mediánový věk: 47 let

Mediánový platový stupeň: 9.

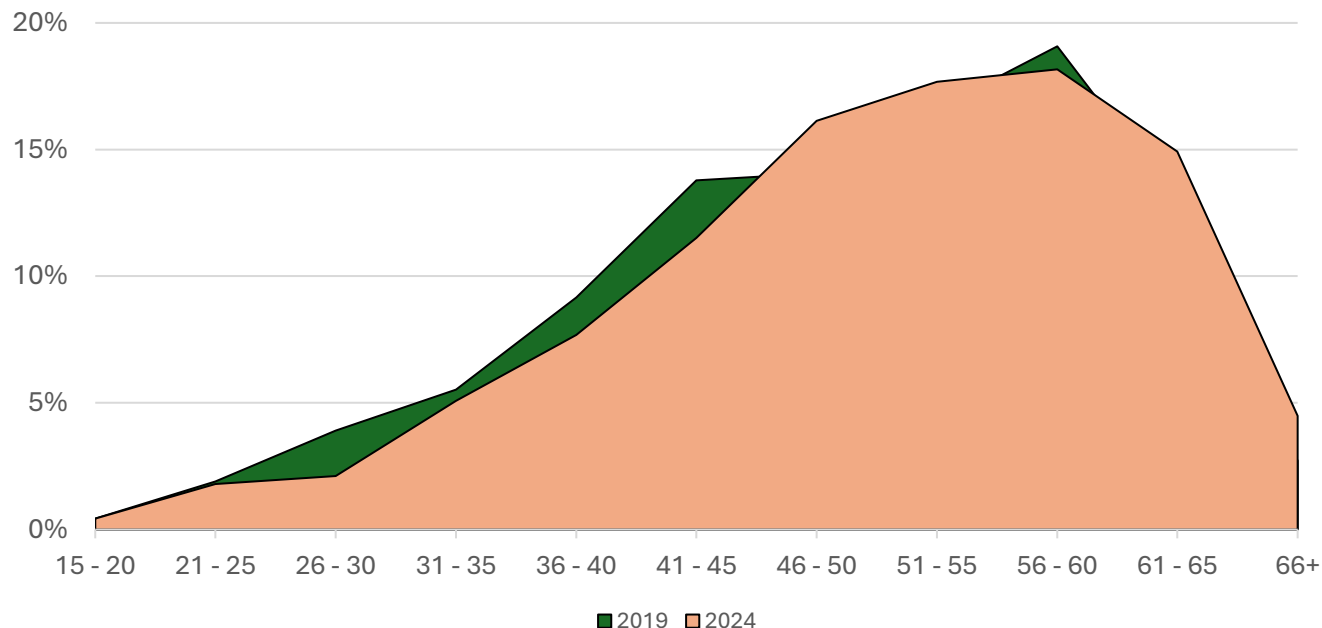
2024

Mediánový věk: 50 let

Mediánový platový stupeň: 10.

Obce se základní působností

Proměna věkové struktury zaměstnanců obcí se základní působností 2019-2024

- Obce se základní působností mají nejstarší věkovou strukturu za všech stupňů ÚSC.
- Podíl zaměstnanců do třiceti let představuje u obcí se základní působností pouhých 4%, což představuje 1130 vykázaných pracovníků v celé ČR.

2019

Mediánový věk: 51 let

Mediánový platový stupeň: 9.

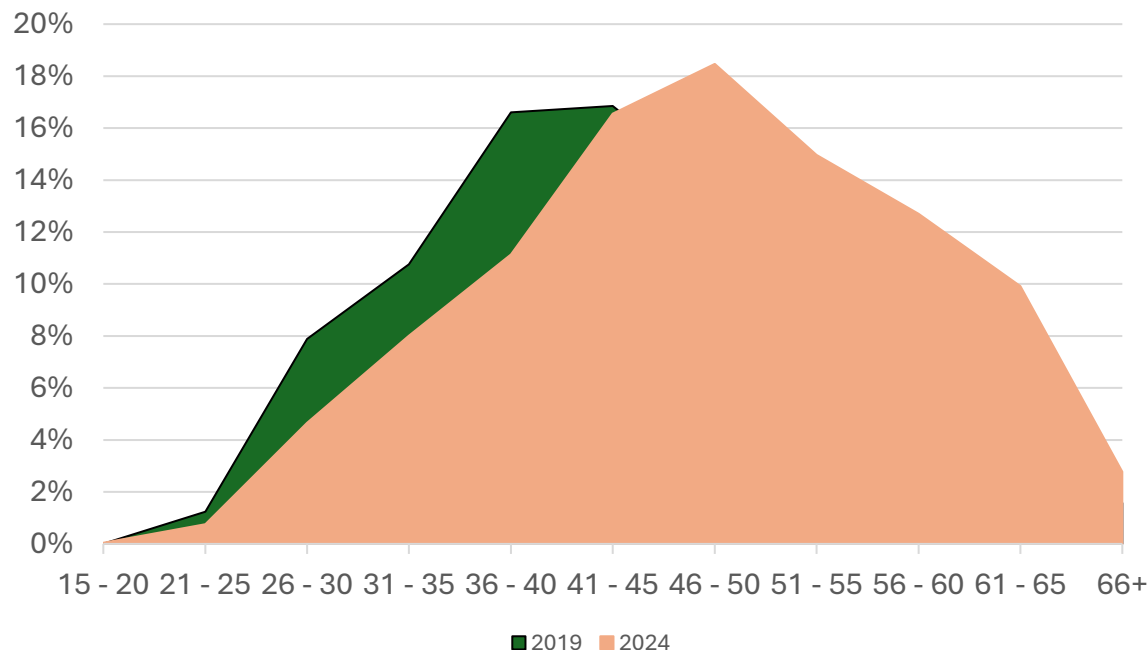
2024

Mediánový věk: 52 let

Mediánový platový stupeň: 11.

Krajské úřady

Proměna věkové struktury zaměstnanců krajských úřadů 2019-2024

- Krajské úřady mají nejmladší věkovou strukturu.
- Mezi roky 2019 – 2024 klesnul podíl zaměstnanců do 30 let z 9% na 5%.
- Zaměstnanci starší 56 let v loňském roce tvořily čtvrtinu všech zaměstnanců krajských úřadů.

2019

Mediánový věk: 44 let

Mediánový platový stupeň: 8.

2024

Mediánový věk: 48 let

Mediánový platový stupeň: 9.

Co s tím?

Pravidelně aktualizovat datový fond, zpracovat demografické prognózy na úrovni jednotlivých mikroregionů (ORP a SO).

Investice do „stříbrné ekonomiky“ – výstavba zařízení sociálních služeb

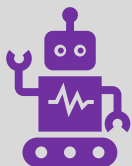

Společenství obcí jako nástroj zvládnutí demografických dopadů v regionech

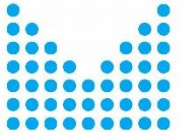
- společné zajištění terénních i pobytových sociálních služeb
- společné zajištění bezpečnosti nebo vzdělávání
- společné investic

Sledovat data o stárnutí zaměstnanců veřejné správy a příprava zaměstnanců na delší pracovní kariéru (vzdělávání, benefity, part time, HO)

Využívání digitalizace, automatizace či AI technologií pro náhradu lidské práce

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

Ing. Mgr. David Sláma

Ředitel odboru

Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy

Ministerstvo vnitra

E: david.slama@mv.gov.cz

T: 739 608 525